

Sygn. akt IV U 1188/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2015r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 stycznia 2015r. w S.

odwołania H. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 22 sierpnia 2013 r. Nr (...) - (...)

w sprawie H. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 1188/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 22 sierpnia 2013r. nr (...) - (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 111 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i § 21.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe odmówił H. B. przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła ubezpieczona H. B. wnosząc o jej zmianę i przeliczenie podstawy wymiaru emerytury w najkorzystniejszym wariantcie w oparciu o świadectwo pracy z dnia 30 sierpnia 1977 r. wydane przez Gminną Dyрекcję Szkół w W., który potwierdza jej kilkuletnie zatrudnienie w szkole od 05.10.1972 r. do 20.08.1977 r. oraz wysokość pobieranego przez nią w tym okresie miesięcznego wynagrodzenia (odwołanie k.2-4).

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że wnioskodawczyni nie dostarczyła dokumentów pozwalających na przeliczenie świadczenia, podnosząc że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i wydana została na podstawie obowiązujących przepisów (odpowiedź na odwołanie k.8-9).

Sąd ustalił, co następuje:

H. B., ur. (...) dnia 22 października 2009 r. złożyła do organu rentowego wniosek o emeryturę. Decyzją z dnia 13.11.2009 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonej emeryturę od dnia 03.10.2009 r. Do niniejszego wniosku ubezpieczona załączyła świadectwo pracy wystawione przez Gminnego Dyrektora Szkół w W. dnia 29.08.1977 r., z którego wynika, że była ona zatrudniona w Szkole Podstawowej w J. – Ś. od 5.10.1972 r. do 20.08.1977 r. na stanowisku nauczyciela. W tym świadectwie pracy brak jest adnotacji o uzyskiwanych ostatnio zarobkach (świadectwo pracy k. 13 akt emerytalnych). Urząd Gminy w W. przy piśmie z dnia 20 marca 2009r. przekazał organowi rentowemu potwierdzone kopie posiadanych list płac H. B. oraz poinformował, że brak jest kompletnych dokumentów /list płac, kart wynagrodzeń/ z tego okresu, dlatego nie może wystawić zaświadczenia Rp-7 (pismo oraz załączone listy płac k. 25-112 akt emerytalnych). Przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego organ rentowy przyjął najkorzystniejszy wariant. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia i wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalono na 60,70 % (decyzja z dn. 13.11.2009 r. k. 176 akt emerytalnych). Pismem z dnia 23.11.2009 r. ubezpieczona cofnęła wniosek o emeryturę złożony dnia 22 października 2009 r. i na skutek powyższego decyzja z dnia 25.11.2009 r. organ rentowy umorzył postępowanie w sprawie z wniosku z dnia 22.10.2009 r. o przyznanie emerytury (decyzja k. 181 akt emerytalnych).

Następnie ubezpieczona dnia 2 marca 2010r. złożyła do organu rentowego kolejny wniosek o emeryturę. Decyzją z 31 marca 2010r. ZUS przyznał jej emeryturę od 1 marca 2010r. (k. 66 akt emerytalnych za wnioskiem o emeryturę z 2 marca 2010r.). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1973, 1975-1978, 1980-1981, 1987-1988, 1996, 1998, 2000-2003, 2005-2009 (obliczenie wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia k. 51 za wnioskiem z dn. 02.03.2010 r.). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wvpw) wyniósł 61,02%.

Dnia 19 sierpnia 2013r. ubezpieczona złożyła do organu rentowego wniosek o ponowne przeliczenie emerytury (k. 94 akt emerytalnych za wnioskiem o emeryturę z 2 marca 2010r.). Do wniosku ubezpieczona załączyła świadectwo pracy z 30 sierpnia 1977r. wystawione przez Gminnego Dyrektora Szkół w W.. Ze świadectwa pracy wynika, że H. B. była zatrudniona w Szkole Podstawowej w J. – Ś. w pełnym wymiarze godzin w okresie od 5 października 1972r. do 20 sierpnia 1977r. na stanowisku nauczycielki, na którym otrzymywała wynagrodzenie 2100 zł według grupy up. 16 oraz stały dodatek w wysokości 1800 zł miesięcznie (k. 95 akt emerytalnych za wnioskiem o emeryturę z 2 marca 2010r.).

Decyzją z dnia 22 sierpnia 2013r. organ rentowy odmówił przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, bowiem na podstawie przedstawionego świadectwa pracy nie można ustalić wysokości wynagrodzenia ubezpieczonej (k. 96 akt emerytalnych za wnioskiem o emeryturę z 2 marca 2010r.).

Ubezpieczona na początku zatrudnienia jako nauczyciel w Szkole Podstawowej w J. – Ś. miała ustalone miesięczne wynagrodzenie w następującej wysokości od 01.10.1972 r. 1600 zł, od 01.09.1973 r. w kwocie 1700 zł, do 01.09.1974 r. w kwocie 1800 zł, od 01.09.1975 r. w kwocie 1900 zł, od 01.09.1976 r. w kwocie 2000 zł (wymiar uposażenia k. 45, 47, 48, 49). Dodatki za godziny ponadwymiarowe i przepracowane w ramach zastępstw ubezpieczona miała płacone w zależności od ilości tych godzin w ciągu miesiąca i otrzymywała te dodatki w różnej wysokości w zależności od miesiąca i tak np. od.27.X.-30.11.1975 r. z tytułu godzin ponadwymiarowych otrzymała wynagrodzenie w kwocie 1770 zł, za okres od 01.12.-28.12 1975 r. w kwocie 900 zł, za okres od 26.01.-29.02 1976 r. w kwocie 1200 zł, za ogniska przedszkole w miesiącu lutym, kwietniu 1976 r. ubezpieczona otrzymała dodatek w kwocie po 750 zł, za godziny ponadwymiarowe w ogniskach przedszkolnych w miesiącu marcu 1976 r. otrzymała dodatek w kwocie 1050 zł, a za godziny ponadwymiarowe nauczycieli szkoły za ten sam miesiąc kwotę 1200 zł (k.35,39,43,47,51, 53 akt emerytalnych, okoliczności przyznane przez ubezpieczoną k. 40v-41).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej H. B. od decyzji z 22 sierpnia 2013r. nie jest zasadne i podlega oddaleniu.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do uwzględnienia odwołania i do przeliczenia emerytury ubezpieczonej zgodnie z żądaniem. Wynagrodzenie za pracę w okresie od 5 października 1972r. do 20 sierpnia 1977r. było uwzględnione przez organ rentowy w wysokości wynikającej z załączonych do akt rentowych wymiarów uposażenia za poszczególne lata zatrudnienia oraz wynikającej ze znajdujących się w aktach emerytalnych zachowanych list płac za wskazany okres zatrudnienia w Szkole Podstawowej w J. – Ś., co wynika z wyliczeń dokonywanych przez organ rentowy (k. 155-163 akt emerytalnych) będących następnie niezbędnymi do ustalenia podstawy wymiaru emerytury dla ubezpieczonej (k.169 i k. 51 za wnioskiem z dn. 02.03.2010 r.).

Z załączonego przez ubezpieczoną świadectwa pracy do wniosku z dnia 19.08.2013 r. wynika jedynie, że ostatnie wynagrodzenie jakie ubezpieczona uzyskiwała przed rozwiązaniem stosunku pracy to 2100 zł plus stały dodatek w wysokości 1800 zł. Powyższe zostało wzięte pod uwagę przez organ rentowy przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia za rok 1977 r., bowiem wynagrodzenie w kwocie 2100 zł wynika również z załączonych list płac za okres od stycznia do sierpnia 1977 r. (k.75-111). Wysokość udokumentowanych dodatków uzyskanych przez ubezpieczoną w tym okresie, które znajdują odzwierciedlenie na listach płac również została wzięta pod uwagę przez organ rentowy przy ustalaniu wysokości podstawy wymiaru emerytury dla ubezpieczonej decyzją z dnia 31.03.2010 r. Z zachowanych list płac wynika, że dodatki za godziny ponadwymiarowe, czy to w szkole, czy w ogniskach przedszkolnych były wypłacane w różnych wysokościach w zależności od ilości wypracowanych godzin i z załączonych dokumentów nie wynika, aby ubezpieczonej był wypłacany dodatek stały w kwocie 1800 zł. Dowód w postaci świadectwa pracy ma charakter dokumentu prywatnego, może być jednym z dowodów potwierdzających wysokość zarobków, ale okoliczności te nie dają podstawy do uznania, że jest to uśredniona wysokość wynagrodzenia ubezpieczonej za cały okres zatrudnienia w Szkole Podstawowej w J. Ś., dlatego, że to jest ostatnie wynagrodzenie, jakie uzyskiwała ubezpieczona. Ze szczytkowych dokumentów, które zostały nadesłane przez Urząd Gminy w W. wynika, że ubezpieczona od 1 października 1972r. uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 1600 zł, od 1 września 1973r. 1700 zł, od 1 września 1974r. 1800 zł, od 1 września 1975r. 1900 zł i od 1 września 1976r. 2000 zł. Nie wiadomo, od którego momentu ubezpieczona uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 2100 zł, ale z list płac wynika, że wynagrodzenie w tej wysokości otrzymywała na pewno od stycznia 1977 r. do 20 sierpnia 1977r. (k. 75 akt emerytalnych). Nie można uznać, że kwota wynagrodzenia zasadniczego – 2100 zł, wynikająca ze świadectwa pracy, była kwotą uśrednionego wynagrodzenia tak jak twierdziła ubezpieczona, bowiem przeczy to dokumentom wskazanym w stanie faktycznym w postaci wymiaru uposażenia wskazanego przez pracodawcę za poszczególne lata zatrudnienia. Jeśli zaś chodzi o dodatek stały, wynikający ze świadectwa pracy, to z dokumentów płacowych złożonych do akt rentowych, nie wynika, aby miał on wysokość stałą. Wręcz przeciwnie, z dokumentów, które się zachowały, wynika, że ubezpieczona dodatki za pracę w świetlicy czy w godzinach ponadwymiarowych uzyskiwała w niektórych miesiącach, w a niektórych miesiącach nie. Uzyskiwane dodatki miały różną wysokość. Z żadnego dokumentu nie wynika, aby ten dodatek wynosił 1800 zł. Dodatki te kształtowały się w różnych wysokościach. Sąd nie może opierać się na hipotetycznych założeniach dotyczących uzyskiwanego przez H. B. wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia musi być udokumentowana w sposób nie budzący wątpliwości za cały okres zatrudnienia od 5 października 1972r. do 20 sierpnia 1977r., a to nie ma miejsca.

Stosownie do art. 111 ust. 1 -3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz. 1440 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Jak stwierdzono w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2009 r., II UK 117/08 (OSNPUSiSP 2010, nr 13-14, poz. 167) w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wysokość wynagrodzenia osiąganego w trakcie niewątpliwego świadczenia pracy może być wykazana wszelkimi środkami dowodowymi. Powyższe nie oznacza jednak, że wykazanie konkretnych zarobków w celu obliczenia wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego może być dokonywane w sposób przybliżony, jedynie na zasadzie uprawdopodobnienia (wyrok SA w Warszawie z dnia 20 czerwca 2007 r., III AUa 482/07, Apel. - W-wa 2008, nr 1; ponadto zob. wyrok SN z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, LEX nr 390123; wyrok SN z dnia 4 września 2013 r., II UK 315/12, LEX nr 1375196; wyroki SA w Lublinie: z dnia 14 sierpnia 2012 r., III AUa 322/12, LEX nr 1213861; z dnia 4 października 2012 r., III AUa 305/12, LEX nr 1223273; z dnia 19 grudnia 2012 r., III AUa 1009/12, LEX nr 1237287; wyroki SA w Gdańsku: z dnia 5 października 2012 r., III AUa 565/12, LEX nr 1223165 i z dnia 22 stycznia 2013 r., III AUa 1244/12, LEX nr 1280044; wyrok SA w Rzeszowie z dnia 21 sierpnia 2013 r., III AUa 459/13, LEX nr 1363361). Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 4 października 2012 r. w sprawie III AUa 305/12 „W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, takich jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, wówczas można uwzględnić tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości.” Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy należy stwierdzić, że wszystkie pewne składniki wynagrodzenia, które ubezpieczona uzyskiwała w okresie od 5.10.1972 r. do 20.08.1977 r. wynikające z wymiaru uposażenia oraz z zachowanych list płac zostały wzięte pod uwagę przez organ rentowy przy ustalaniu wysokości świadczenia emerytalnego dla ubezpieczonej decyzją z dnia 31.03.2010 r. Załączone przez ubezpieczoną świadectwo pracy z dnia 30.08.1977 r. (k.95 akt emerytalnych) nie stanowi dowodu potwierdzającego fakt, że w okresie całego zatrudnienia w Szkole Podstawowej w J. – Ś. ubezpieczona uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości z niego wynikającej. Na podstawie tego dokumentu nie można ustalić wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego przez ubezpieczoną w w/w okresie zatrudnienia, z całą pewnością bowiem kwoty wynagrodzenia w nim wymienione nie są uśrednionym wynagrodzeniem uzyskiwanym przez ubezpieczoną, jak twierdziła ubezpieczona w trakcie procesu.

Wobec powyższego zaskarżona decyzja organu rentowego jest prawidłowa i Sąd, na podstawie art.477¹⁴ § 1 kpc oddalił odwołanie.